

Nr 115

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa anslag för budgetåret 1964/65 till teaterverksamhet m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t (bilaga 10, punkt 15) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Bidrag till teaterverksamhet m. m. för budgetåret 1964/65 beräkna ett anslag av 33 500 000 kr.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 66, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 6 mars 1964, framlagt förslag om anvisande av vissa anslag för budgetåret 1964/65 till teaterverksamhet m. m. De i propositionen framställda förslagen jämte i anledning av desamma väckta motionsyrkanden kommer utskottet att behandla under nedan angivna punkter.

1:o) **Formerna för stöd till teaterverksamhet.** Innan utskottet ingår på prövningen av de olika anslagsfrågorna får utskottet erinra om att *chefen för ecklesiastikdepartementet* i förevarande proposition anført bl. a. följande rörande formerna för det fortsatta statliga stödet till huvuddelen av landets fasta teaterverksamhet.

Den statligt finansierade och statsunderstödda fasta teaterverksamheten i landet är för närvarande ett av de mest betydelsefulla och kostnadskrävande av lotterimedelsfondens s. k. fasta bidragsändamål.

Bakgrunden till de förslag som avser de framtida formerna för det statliga teaterstödet, är de uttalanden som gjordes i propositionen 1963:103 och de förslag, som redan förelagts riksdagen i årets statsverksproposition. I propositionen 1963:103 framhölls, att möjligheterna att finna lämpliga former för överföring i vissa delar av bidragsgivningen till lotterimedelsfondens s. k. fasta ändamål till särskilda riksstatsanslag borde närmare övervägas.

Av propositionen 103 framgår vidare bl. a., att det nuvarande teaterstödet i princip utgår som förlusttäckningsbidrag. Därav följer att omfattningen av bidragsgivningen i stor utsträckning blir beroende av sådana ovisa och svårbedömbara faktorer som förhållandet mellan teatrarnas kostnadsutveckling och inkomstförutsättningar. På kostnadssidan utgör lönerna till teatrarnas anställda den helt dominerande delen. Just härigenom uppstår svårigheter att i tillräcklig tid kunna förutse det slutliga bidragsbehovet, eftersom kostnadsutvecklingen på lönesidan inte bara är beroende av generella avtalsuppgörelser — en utveckling

som i någon mån kan förutses i förväg — utan ävens och i betydande grad av de individuella uppgörelser, som därutöver träffas med de anställda.

I årets statsverksproposition har bl. a. förutsatts, att det nuvarande statliga stödet till de kungl. teatrarna — Operan och Dramatiska teatern — liksom till de båda turnéteaterföretagen, Riksteatern och Svenska teatern AB, samt till vissa stadsteatrar och därmed likställda teatrar skall fr. o. m. nästa budgetår utgå ur särskilda anslag på riksstaten. Någon överflyttning till särskilda riksstatsanslag av bidragsgivningen till lotterimedelsfondens återstående bidragsändamål föreslås inte. I stället förordas emellertid, att den nuvarande lotterimedelsfonden fr. o. m. nästa budgetår skall upphöra genom att det under riksstatens åttonde huvudtitel nu uppförda avsättningsanslaget till fonden ersätts — förutom med bl. a. de nämnda för vissa teaterändamål avsedda riksstatsanslagen — med ett särskilt reservationsanslag, benämnt Bidrag till särskilda kulturella ändamål.

Vid de överväganden beträffande formerna för teaterstödet, som under det senaste året ägt rum inom ecklesiastikdepartementet, har påtalats de olägenheter för de anslagsgivande myndigheterna, som följer av att statsbidragen på detta och andra liknande områden utgår ur en fond, som tillföres medel genom maximerade avsättningsanslag. Detta blir givetvis särskilt uppenbart om det gäller att inom ramen för en och samma fond på en gång tillgodose teatrarnas synnerligen svårberäknade bidragsbehov och bidragsgivning till andra kulturella ändamål.

Jag är för egen del av den uppfattningen att en frikoppling av bidragen till teatrarna från bidragsgivningen till andra kulturella ändamål bör åstadkommas genom att teaterbidragen i fortsättningen får utgå ur särskilda anslag på riksstaten på det sätt som jag förutskickat i årets statsverksproposition. Detta bör enligt min mening inte ske enbart för att undgå de nu påtalade olägenheterna, som närmast kan rubriceras som budgettekniska. En förändring av formerna för teaterstödet synes mig angelägen även av andra skäl. Ett primärt önskemål är att söka åstadkomma en sådan ordning, att en förhandsbedömning och avvägning är möjlig av de ekonomiska resurser som från statens sida ställs till förfogande för de olika typer av teaterföretag, som här avses, nämligen de kungl. teatrarna, turnéteatrarna samt de kommunalt anknutna teaterföretagen. Så långt det är möjligt, dock givetvis utan att intrång sker i den konstnärliga friheten, bör enligt min mening statsbidragen verka så att de ger teatrarna likvärdiga förutsättningar för deras verksamhet. Det ligger vidare i de statliga myndigheternas intresse, att bidragsformen är sådan, att den ger garantier för att medel, helt eller delvis, står till förfogande för de anställdas löner. Dessa mål är inte fullt möjliga att nå med nuvarande former för bidragsgivningen på området. Jag avser därför att i det följande föreslå sådana nya former för statsbidragsgivningen, som jag finner bättre svara mot de angivna önskemålen.

För de kungl. teatrarnas och turnéteatrarnas del anser jag att en ny anslagskonstruktion bör införas, som gör det möjligt för de anslagsgivande myndigheterna att bättre följa utvecklingen av dessa teaterformer och därvid inte minst främja möjligheterna till ett inbördes samspel i utvecklingen. När det gäller den kommunalt anknutna teaterverksamheten bör enligt min mening det provisoriska system för statsbidragsgivningen, som tillämpats sedan några år tillbaka, utbytas mot ett enhetligt, generellt verkande statsbidragssystem. Detta bör fr. o. m. nästa budgetår bli tillämpligt på stadsteatrarna i Borås, Göteborg, Häl-singborg, Malmö, Norrköping-Linköping, Stockholm och Uppsala samt på Göteborgs lyriska teater. Enligt min mening är ett sådant system bättre ägnat att

ge stadga åt verksamheten vid de berörda teaterföretagen samtidigt som det på ett smidigt sätt kan tillämpas på nytillkommande teatrar.

Mina förslag innebär tillsammans att det samlade statliga stödet till alla de berörda kategorierna av teatrar kommer att öka. Därmed tillgodoses de särskilda syften som ligger bakom det statliga stödet till teatrarna och som kan sammanfattas på följande sätt, nämligen att upprätthålla och främja den konstnärliga kvaliteten i produktionen, att bereda en stor allmänhet möjlighet att till överkomliga priser se god teater och att förbättra villkoren för teaternas anställda.

Jag vill i detta sammanhang nämna, att jag anser det angeläget att även skapa fastare regler för bidragsgivningen till de statsunderstödda yrkesorkestrarna. Jag har emellertid i denna fråga ansett mig böra avvakta den översyn av orkesterväsendets organisation, som uppdragits åt en särskild inom ecklesiastikdepartementet tillkallad sakkunnig. Denna översyn är nu slutförd och ett förslag i frågan har avgivits den 20 februari 1964.

Utskottet biträder vad departementschefen föreslagit med avseende å formerna för det fortsatta statliga stödet till huvuddelen av landets fasta teaterverksamhet. Utskottet förordar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna den mening, varåt utskottet sålunda givit uttryck.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört.

2:o) **Bidrag till de kungl. teatrarna.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 66 (s. 6—10, 24—29, 32—34) föreslagit riksdagen att till ifrågavarande ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 21 165 000 kr.

Förslaget innebär i huvudsak dels att för de två kungliga teatrarna — Operan och Dramatiska teatern — under ovanstående rubrik fr. o. m. budgetåret 1964/65 under riksstatens åttonde huvudtitel uppföres ett nytt gemensamt förslagsanslag, uppdelat på två anslagsposter, en för vardera teatern, dels att vardera anslagsposten är avsedd att utgöra saldot i en av Kungl. Maj:t fastställd inkomst- och utgiftsstat för respektive teater, dels att teatrarna före den 1 september varje år skall avgiva petita för nästa budgetår, dels att om ökningar av teaternas medelsbehov skulle uppkomma t. ex. på grund av avtalsenlig ökning av löneutgifterna eller ökning av de s. k. sociala avgifterna teatrarna äger rätt att hos Kungl. Maj:t begära anslag utöver i staterna upptagna utgiftsposter, dels ock att förändringar i löneutgifterna, föranledda av individuella uppgörelser eller av lönetillägg av ålders- eller kvalifikationskaraktär, skall tillgodoses inom ramen för i staterna beviljade medel.

Utskottet får med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställa,

att riksdagen må till *Bidrag till de kungl. teatrarna* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 21 165 000 kr.

3:o) **Bidrag till vissa turnéteatrar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 66 (s. 10, 28, 29, 34, 35, 37 och 38) föreslagit riksdagen att till ifrågakvarande ändamål — avseende anslag till Riksteatern och Svenska teatern — för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Källqvist* (I: 709) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Eskeel* och *Enskog* (II: 865), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad i motionerna anförts beträffande anslaget till Bidrag till vissa turnéteatrar för budgetåret 1964/65;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sundin* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 710) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Fälldin* och *Larsson* i Hedenäset (II: 866), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte dels i skrivelse till Kungl. Maj:t med instämmande ge till känna vad i motionerna anförts beträffande en utvidgning av Riksteaterns skolteaterturnéverksamhet, dels ock till Bidrag till vissa turnéteatrar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 8 100 000 kr.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena torde få hänvisas till motionerna II: 865 och II: 866.

Enligt den förevarande propositionen skall bidragsgivningen till de ovan nämnda två turnéföretagen fr. o. m. nästa budgetår överföras till ett gemensamt anslag under riksstatsens åttonde huvudtitel. Anslaget är avsett att uppdelas på två anslagsposter, en för bidrag till Riksteatern och en för bidrag till Svenska teatern, varjämte för bidragsgivningen till dessa teatrar i tillämpliga delar skall gälla samma former som för de båda kungliga teatrarna.

Riksteatern, vars medelsbehov för innevarande budgetår kunde uppskattas till i runt tal 3 880 000 kr., har för nästa budgetår för ökat antal skolteaterföreställningar begärt en anslagshöjning med 100 000 kr. och i övrigt beräknat sitt bidragsbehov för nämnda budgetår till sammanlagt 5 112 000 kr.

Departementschefen har för budgetåret 1964/65 förordat ett med 700 000 kr. ökat statsbidrag till Riksteatern eller alltså ett belopp av tillhoppa (3 880 000 + 700 000 =) 4 580 000 kr.

För Svenska teatern har departementschefen föreslagit en höjning av det för innevarande budgetår beräknade bidraget — 3 350 000 kr. — med 70 000 kr. till 3 420 000 kr.

Utskottet. I motionerna I: 709 och II: 865 har betonats önskemålet om att staten lämnade bidrag till ytterligare utbyggnad av den betydelsefulla skolteaterverksamheten i landet. I motionerna I: 710 och II: 866 har yrkats, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville instämma i vad motionärerna framhållit rörande utvidgning av Riksteaterns skolteaterverksamhet ävensom höja

Riksteaterns andel i förevarande anslag med 100 000 kr. för ökad skolteaterverksamhet under nästa spelår.

Såsom av den ovan lämnade redogörelsen framgår har departementschefen för budgetåret 1964/65 förordat en höjning av bidraget till Riksteatern med 700 000 kr. Utskottet, som vill understryka vikten av att skolteaterverksamheten successivt utvidgas, förutsätter emellertid att det skall bli möjligt för Riksteatern att inom ramen för anslagshöjningen under nästa spelår tillgodose även behovet av ökad skolteaterverksamhet. Med hänsyn härtill har utskottet, som biträder Kungl. Maj:ts förslag om anvisande för budgetåret 1964/65 av ett gemensamt anslag till de två turnéteaterföretagen av 8 000 000 kr., icke funnit sig böra tillstyrka bifall till motionerna I: 709 och II: 865 samt I: 710 och II: 866, samtliga dessa motioner såvitt nu är i fråga.

I motionerna I: 709 och II: 865 har framhållits betydelsen av att Dramatiska teaterns turnéverksamhet genom Riksteatern finge en sådan omfattning, att även mer avlägsna landsdelar kunde få del av dessa föreställningar. Utskottet får med anledning härav framhålla angelägenheten av att ifrågavarande turnéverksamhet kommer till stånd under nästa spelår i en från olika synpunkter tillfredsställande utsträckning. Utskottet förordar att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anfört.

Utskottet hemställer,

1) att motionerna I: 709 och II: 865 icke må till annan riksdagens åtgärd föranleda än att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet anfört angående Dramatiska teaterns turnéverksamhet genom Riksteatern;

2) att motionerna I: 710 och II: 866, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t rörande Riksteaterns skolteaterverksamhet, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;

3) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 710 och II: 866, såvitt nu är i fråga, till *Bidrag till vissa turnéteatrar* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 8 000 000 kr.

4:o) **Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 66 (s. 11—23, 29, 30, 38—42) föreslagit riksdagen att dels godkänna av departementschefen förordade grunder för det statliga stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar dels ock till *Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar* för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 10 820 000 kr.

I samband härmed har utskottet till behandling förcheft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av fröken *Mattson* och fru *Segerstedt Wiberg* (I: 684) samt den andra inom andra

kammaren av fru *Sjövall m. fl.* (II: 835), i vilka hemställts att riksdagen vid behandling av proposition nr 66 måtte besluta att Folkteatern i Göteborg i bidragshänseende måtte jämföras med stadsteatrar och därmed likställda teatrar;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bergman m. fl.* (I: 708) och den andra inom andra kammaren av herr *Magnusson i Borås m. fl.* (II: 867), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta dels att statsbidraget till stadsteatrar och därmed likställda teatrar skall utgå med lägst $\frac{2}{3}$ av teaternas samtliga personalkostnader, exklusive SPV-avgifter, dels ock att bidragsunderlaget skall grundas på personalstat för det budgetår bidraget avser;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sundin* och *Nils-Eric Gustafsson* (I: 710) samt den andra inom andra kammaren av herrar *Fälldin* och *Larsson* i Hedenäset (II: 866), i vilka — såvitt nu är i fråga — hemställts att riksdagen måtte besluta dels att bidragen till stadsteatrar och därmed likställda teatrar måtte utgå med 60 % av teaternas bidragsgrundande kostnader i enlighet med vad i motionerna anförts, dels att till Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 11 800 000 kr., dels ock att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsamt utredning om statsstöd till etablering av ytterligare fasta teatrar och orkestrar i enlighet med vad i motionerna anförts.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena torde få hänvisas till motionerna II: 835, I: 708 och II: 866.

Ett förslag i fråga om det fortsatta statliga stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar har utarbetats av en inom ecklesiastikdepartementet tillsatt arbetsgrupp (prop. nr 66, s. 11—18). Gruppens förslag gäller Göteborgs lyriska teater och stadsteatrarna i Borås, Göteborg, Hälsingborg, Malmö, Norrköping-Linköping och Uppsala.

Det statliga och kommunala stödet till dessa kommunalt anknutna teaterföretag utgår för närvarande i princip som förlusttäckningsbidrag och i enlighet med en viss fördelningsregel, som utan att vara reglerad genom beslut eller i författning varit gällande sedan spelåret 1958/59. Arbetsgruppens huvudsakliga uppgift bestod i att finna fastare och mer ändamålsenliga former för statsstödet åt de till denna kategori hörande teaterföretagen och ange förutsättningar för att kunna överföra bidragsgivningen även för dessa teatrar till anslag på riksstaten.

Arbetsgruppen har eftersträvat att finna en enkel och överskådlig bidragsform, som kan göras generellt tillämplig på de av förslaget berörda teaternas. När det gällt valet av bidragsgrundande kostnader har gruppen med anledning härav funnit det ligga nära till hands att låta det statliga bidraget grunda sig på teaternas lönekostnader, som representerar den största och enhetligaste av teaternas utgiftsposter.

Gruppen har även funnit, att övertygande skäl talar för att statsbidraget bör grundas på de samlade löneutgifterna för teaternas hela personal.

Det statliga lönebidrag, som sålunda förordas, bör enligt gruppen utgå efter en för alla teatrar gemensam procentsats. Vid den jämförelse som gruppen gjort mellan statsbidraget för spelåret 1962/63 och lönekostnaderna för samma år har gruppen funnit, att proportionen mellan statsbidrag och löner varierade från 63 % för Göteborgs lyriska teater till 56 % för Malmö stadsteater och stadsteatern Norrköping-Linköping, drygt 54 % för Göteborgs stadsteater samt 53 % för stadsteatrarna i Hälsingborg och Uppsala. Med hänsyn till att gruppen endast haft till uppgift att anvisa formerna för en teknisk omläggning av bidragssystemet har gruppen icke ansett sig böra förorda en bidragsprocent, som för någon teater medför en höjning av den nu gällande statsbidragsnivån. Gruppen föreslår därför, att den statliga bidragsandelen bör bestämmas till 50 % av lönekostnaderna. Minskningen av statsbidraget skall enligt förslaget kompenseras genom att ett övergångsbidrag skall utgå till de berörda teatrarna, så länge det statliga lönebidraget understiger de statsbidrag, som tilldelats teatrarna för spelåret 1963/64.

För en närmare bestämning av bidragsunderlaget framlägger gruppen två alternativ. Enligt alternativ I skall statsbidraget utgå på grundval av de faktiska lönekostnaderna år från år med vissa begränsningar beträffande nyanställningar och lönesättning, som garanterar att statsbidraget endast utnyttjas för vad som betecknas som en »normal» personalpolitik. En sådan reglering av verksamheten skulle bl. a. åstadkommas genom fastställande av särskilda personalplaner för teatrarna.

Enligt alternativ II, som gruppen slutligt förordar, skall lönekostnaderna för ett visst basår, nämligen spelåret 1962/63, läggas till grund för statsbidraget. Ökning av statsbidraget utöver denna nivå skall enligt förslaget i princip endast tillåtas för att möta teaternas kostnader för den ökning av lönerna för teaternas anställda, som följer av avtalsöverenskommelser på arbetsmarknaden. Denna avtalsenliga löneökning skall fastställas med ledning av ett särskilt löneindex. Gruppen föreslår därjämte, att en omprövning av teaternas bidragsunderlag skall kunna äga rum med regelbundna mellanrum, förslagsvis vart tredje år.

Departementschefen har anfört huvudsakligen följande.

Syftet med det statliga teaterstödet på detta område är både att ge en skälig stimulans åt den kommunalt anknutna teaterverksamheten och att uppmuntra kommunerna till motsvarande insatser. Vid remissbehandlingen av arbetsgruppens förslag har framkommit, att de kommunala bidragen till stadsteaterverksamheten under senare år ökat mycket kraftigt. Med tanke på kommunernas nuvarande andel av teaternas kostnader och på det ökade ansvar för verksamhetens resultat, som i fortsättningen kommer att åvila dem, anser jag mig böra förorda en viss justering uppåt av den av arbetsgruppen föreslagna bidragsprocenten och föreslår, att den statliga bidragsandelen bestämmas till 55 % av teaternas bidragsgrundande kostnader. Vidare anser jag i överensstämmelse med vad som framförts vid remissbehandlingen av förslaget, att statsbidrag i fortsättningen bör utgå på grundval av teaternas samlade personalkostnader,

nämligen förutom kontantlönerna även s. k. sociala avgifter, dvs. personalkostnader som grundar sig på avtal eller lagstiftning om sociala förmåner, såsom ATP-avgifter samt avgifter för sjuk-, yrkesskade- och grupplivförsäkring. I likhet med bl. a. teaterrådet anser jag dock, att huvudmansavgifter för pensionering inte skall inräknas i teatrarnas bidragsgrundande kostnader.

Bestämningen av bidragsunderlaget anser jag bör ske i princip i enlighet med det av gruppen förordade systemet, dvs. att personalkostnaderna ett visst basår läggs till grund för bidragsgivningen och att teatrarna framöver enligt en viss generell beräkningsgrund garanteras täckning, motsvarande den statliga bidragsandelen, för löneökningar. Jag anser dessa alternativ, med vissa modifikationer, vara att föredraga framför det alternativ, som arbetsgruppen också behandlat men ej slutligt förordat. Jag delar arbetsgruppens uppfattning att bidragsformen bör vara sådan, att kraven på detaljprövning och kontrollåtgärder från statlig myndighets sida i största möjliga utsträckning begränsas. Enligt min mening erbjuder det förordade systemet mindre risker för en icke önskvärd detaljreglering och kontroll över teatrarnas personalplanering och löneutveckling.

Att som gruppen föreslagit utgå från spelåret 1962/63 som basår är enligt min mening inte tillfredsställande. Just under de sista åren har, som även påtalats av vissa remissinstanser, förändringar inträffat på teaterområdet, som bl. a. kommit till uttryck i löneförändringar för de anställda och därmed en väsentlig ökning av teatrarnas personalkostnader. Med hänsyn härtill anser jag mig böra föreslå att som basår för det statliga grundbidraget till teatrarna i stället väljes spelåret 1963/64.

Även om de föreslagna bidragsgrunderna i de flesta fall och totalt medför ökade statsbidrag till de berörda teatrarna är det tänkbart att någon av dessa, som har en speciell kostnadsstruktur, kan få ett bidrag som understiger 1963/64 års nivå. I detta fall bör särskilt övergångsbidrag utgå.

De invändningar som riktats mot arbetsgruppens förslag till indexreglering av det statliga bidraget ger mig anledning att föreslå ännu en förändring och förenkling av systemet. Med anledning av vad som anförts anser jag mig inte böra tillstyrka förslaget om att utarbeta ett speciellt löneindex för den generella uppskrivningen av teatrarnas grundbidrag, som bör ske på grund av avtalsenliga löneökningar. Jag föreslår i stället, att grundbidraget uppskrives i en takt, som svarar mot förändringen av den allmänna lönenivån för statstjänstemän.

Som även arbetsgruppen beaktat medför det nu förordade bidragssystemet den olägenheten, att den statliga bidragsgivningen efter en tid kommer att baseras på en lönekostnad, som inte med säkerhet överensstämmer med den verkliga kostnaden. En av anledningarna härtill är att löneutvecklingen vid teatrarna endast till en del bestäms av de kollektiva uppgörelserna på arbetsmarknaden. Systemet kan härigenom tänkas medföra en viss fortgående sänkning av statsbidragets relativa nivå. Samtidigt ger det inte heller utrymme för önskvärda personalförstärkningar och standardförbättringar vid teatrarna utöver basårets nivå. Denna olägenhet bör emellertid enligt min mening kunna motverkas genom att, på det sätt gruppen föreslagit, teatrarnas bidragsunderlag med regelbundna mellanrum får omprövas. I likhet med gruppen anser jag det värdefullt att medge en sådan möjlighet till omprövning även av det skälet, att staten därigenom mer aktivt kan följa utvecklingen av berörda teaterföretag och punktvis medverka till en sådan expansion eller standardhöjning som bedömes önskvärd. Omprövning av teatrarnas bidragsunderlag bör i princip kunna äga rum vart tredje år, vilket dock inte får förhindra att särskilda omständigheter kan föranleda en annan tidsintervall.

De förordade bidragsgrunderna innebär sammanfattningsvis, att statsbidrag skall utgå med 55 % av teaternas samlade personalkostnader för spelåret 1963/64 jämte, för tiden därefter, 55 % av löneökningen, beräknad på det sätt jag tidigare angivit, samt 55 % av ökningen av de s. k. sociala avgifterna. Statsbidragsnivån för spelåret 1963/64 skall i intet fall underskridas.

De nya bidragsgrunderna bör fr. o. m. nästa budgetår tillämpas förutom på de av arbetsgruppen angivna teatrarna, nämligen Göteborgs lyriska teater samt stadsteatrarna i Borås, Göteborg, Hälsingborg, Malmö, Norrköping-Linköping och Uppsala, även på Stockholms stadsteater. Däremot är jag inte beredd att nu förorda, att de skall göras tillämpliga även på Folkteatern i Göteborg. Statsbidraget till denna teater bör sålunda tills vidare utgå i nu gällande ordning och ställas till förfogande ur anslaget till bidrag till särskilda kulturella ändamål.

Den föreslagna bidragskonstruktionen förutsätter, att bidragen utgår ur ett förslagsanslag. För bidragen till de nämnda teatrarna bör, som redan angivits i årets statsverksproposition, fr. o. m. nästa budgetår under riksstatens åttonde huvudtitel uppföras ett nytt, för teatrarna gemensamt förslagsanslag, benämnt Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar. Utbetalning av statsbidrag synes böra ske i den ordning som arbetsgruppen föreslagit. Det bör uppdragas åt det nya teater- och orkesterråd, som jag ämnar föreslå i det följande, att i enlighet med angivna grunder handha medelstildelningen ur anslaget.

Till grund för beräkningen av medelsanvisningen för nästa budgetår under det föreslagna anslaget skall sålunda läggas de berörda teatrarnas löneutgifter för innevarande spelår jämte på teatrarna nu ankommande sociala avgifter, utom avgifter till statens personalpensionsverk. De bidragsgrundande kostnaderna kan för närvarande inte exakt angivas. För Stockholms stadsteater har uppgift inhämtats, att lönekostnaden för innevarande spelår torde uppgå till 3 600 000 kr. För övriga berörda teatrar torde lönekostnaden för innevarande spelår kunna beräknas till sammanlagt 14 275 000 kr., varvid som utgångspunkt tagits lönekostnaden enligt bokslutet för spelåret 1962/63 jämte de av teatrarna framlagda beräkningarna om lönekostnadernas ökning för innevarande spelår, som redovisades i propositionen 1964:2 i samband med att medel begärdes på tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår för ytterligare avsättning till lotterimedelsfonden. De bidragsgrundande sociala avgifterna torde böra beräknas enligt samma normer som för de kungl. teatrarna eller med 10 % av lönekostnaderna, vilket betyder att ifrågakvarande avgifter torde uppgå till i runt tal 1 790 000 kr.

Med anledning härav beräknar jag de sammanlagda bidragsgrundande kostnaderna till $(3\,600\,000 + 14\,275\,000 + 1\,790\,000 =) 19\,665\,000$ kr. Medelsbehovet för nästa budgetår uppgår till 55 % av det sålunda beräknade beloppet eller i runt tal 10 820 000 kr.

Utskottet är ense med departementschefen om värdet av att fastare och mera enhetliga bidragsgrunder fastställas för de kommunalt anknutna teaterföretagen än de normer, efter vilka teaterstödet för närvarande utgår. Huvudprincipen i arbetsgruppens förslag, innebärande att det statliga stödet bör knytas till lönekostnaderna, har av det övervägande flertalet remissinstanser förordats, och departementschefen har även anslutit sig till denna grundtanke i förslaget. Enligt departementschefen bör teaterstödet utgå i anslutning till det av arbetsgruppen såsom alternativ II angivna förslaget, dock med vissa av departements-

chefen förordade modifikationer. Dessa innebär i huvudsak att den statliga bidragsandelen höjes från 50 % till 55 % av teatrarnas bidragsgrundande kostnader, i vilka även inräknas s. k. sociala avgifter, dock icke huvudmansavgifter för pensionering, att spelåret 1963/64 fastställs som basår för det statliga grundbidraget till teatrarna, att ett speciellt löneindex för den generella höjningen av teatrarnas grundbidrag icke utarbetas utan att grundbidraget i stället uppskrives i en takt, som svarar mot förändringen av den allmänna lönenivån för statstjänstemän, att teatrarnas bidragsunderlag i princip bör kunna omprövas vart tredje år samt att särskilt övergångsbidrag skall utgå därest något teaterföretag vid tillämpning av det nya systemet skulle få ett bidrag, som understigit nivån för spelåret 1963/64. Den föreslagna bidragskonstruktionen förutsätter att bidragen utgår ur ett på riksstaten uppfört förslagsanslag.

I motionerna I: 708 och II: 867 samt I: 710 och II: 866, sistnämnda två motioner såvitt nu är i fråga, har yrkanden framställts om höjning av bidragsprocenten respektive till $\frac{2}{3}$ av teatrarnas samtliga personalkostnader (exklusive SPV-avgifter), grundat på personalstat för det budgetår bidraget avser, samt till 60 % av de bidragsgrundande kostnaderna.

Utskottet har vid sin prövning av förevarande spörsmål funnit sig böra godtaga de av departementschefen förordade grunderna för det statliga stödet till ifrågavarande teaterföretag. Erfarenheterna torde framdeles, sedan det nya systemet någon tid varit i tillämpning, få utvisa om vissa justeringar av bidragsgrunderna kan komma att visa sig påkallade. På grund av den ståndpunkt utskottet sålunda intagit avstyrker utskottet bifall till de i motionerna I: 708 och II: 867 samt I: 710 och II: 866 ovan angivna yrkandena.

Beträffande det statliga stödet till Folkteatern i Göteborg har departementschefen förklarat sig icke beredd att för det närvarande förorda att de nya bidragsgrunderna skulle göras tillämpliga jämväl på denna teater. Enligt departementschefen bör statsbidraget till teatern tills vidare utgå i nu gällande ordning — innebärande lika stort bidrag från stat och kommun — och ställas till förfogande ur anslaget till bidrag till särskilda kulturella ändamål.

I motionerna I: 684 och II: 835 har yrkats att ifrågavarande teater skulle i bidragshänseende jämsställas med stadsteatrarna och därmed likställda teatrar.

Utskottet, som icke är berett att biträda nämnda motionsyrkande, anser liksom departementschefen att statsbidraget till Folkteatern i Göteborg tills vidare bör utgå på sätt departementschefen angivit.

I motionerna I: 710 och II: 866 har även framställts yrkande om att riksdagen skulle hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning rörande statligt stöd till ytterligare fasta teatrar och orkestrar. Då det torde böra ankomma på det nya teater- och orkesterrådet, som kommer att träda i verksamhet fr. o. m. nästa budgetår, att utreda och pröva frågor av dylikt slag, finner utskottet någon särskild utredning i ärendet icke påkallad, varför utskottet avstyrker bifall till ifrågavarande motionsyrkande.

Vad departementschefen i övrigt framhållit och föreslagit med avseende å

bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar ävensom i samband därmed stående frågor har icke givit utskottet anledning till erinran eller uttalande.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

1) att motionerna I: 708 och II: 867 icke må av riksdagen bifallas;

2) att motionerna I: 710 och II: 866, i vad de avser grunder för det statliga stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar, icke må av riksdagen bifallas;

3) att riksdagen må godkänna av departementschefen förordade grunder för det statliga stödet åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar;

4) att motionerna I: 684 och II: 835 icke må av riksdagen bifallas;

5) att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 710 och II: 866, i vad de avser medelsanvisningen, till *Bidrag till stadsteatrar och därmed likställda teatrar* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 10 820 000 kr.;

6) att motionerna I: 710 och II: 866, i vad de avser skrivelse till Kungl. Maj:t om utredning rörande statsstöd till ytterligare fasta teatrar och orkestrar, icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

5:o) **Skådespelarutbildningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag i propositionen nr 66 (s. 44—65) — vilket innebär inrättandet fr. o. m. budgetåret 1964/65 av tre statliga skolor för scenisk utbildning, en i Stockholm, en i Göteborg och en i Malmö, samt anordnande därstädes av skådespelarutbildning i enlighet med av departementschefen förordade riktlinjer — hemställer utskottet,

I. att riksdagen må

a) godkänna av departementschefen förordade riktlinjer för anordnande av skådespelarutbildning i Stockholm, Göteborg och Malmö;

b) besluta, att i Stockholm skall den 1 juli 1964 inrättas en statlig läroanstalt för skådespelarutbildning, benämnd statens skola för scenisk utbildning i Stockholm (Dramatiska teaterns elevskola);

c) besluta, att i Göteborg skall den 1 juli 1964 inrättas en statlig läroanstalt för skådespelarutbildning, benämnd statens skola för scenisk utbildning i Göteborg;

d) besluta, att i Malmö skall den 1 juli 1964 inrättas en statlig läroanstalt för skådespelarutbildning, benämnd statens skola för scenisk utbildning i Malmö;

II. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i överensstämmelse med vad departementschefen föreslagit fastställa personalförteckning för statens skola för scenisk utbildning i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skola för scenisk utbildning i Stockholm, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	34 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	202 300
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal	58 000
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	72 000
	<hr/>
Summa kr.	374 000

c) till Statens skola för scenisk utbildning i Stockholm: Avlöningar för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 374 000 kr.;

d) till Statens skola för scenisk utbildning i Stockholm: Omkostnader för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 167 000 kr.;

III. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad departementschefen förordat fastställa personalförteckning för statens skola för scenisk utbildning i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skola för scenisk utbildning i Göteborg, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i>	34 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> ..	404 800
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal..	76 900
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	124 600
	<hr/>
Summa kr.	648 000

c) till *Statens skola för scenisk utbildning i Göteborg: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 648 000 kr.;

d) till *Statens skola för scenisk utbildning i Göteborg: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 201 000 kr.;

IV. att riksdagen må

a) bemyndiga Kungl. Maj:t att i enlighet med vad departementschefen förordat fastställa personalförteckning för statens skola för scenisk utbildning i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65;

b) godkänna följande avlöningsstat för statens skola för scenisk utbildning i Malmö, att tillämpas tills vidare fr. o. m. budgetåret 1964/65:

A v l ö n i n g s s t a t

1. Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsvis</i> . . .	34 700
2. Arvoden och särskilda ersättningar, bestämda av Kungl. Maj:t, <i>förslagsvis</i>	7 000
3. Avlöningar till övrig icke-ordinarie personal:	
a. Avlöningar till vissa lärare m. m., <i>förslagsvis</i> . . .	401 600
b. Avlöningar till annan icke-ordinarie personal. . .	73 100
4. Rörligt tillägg, <i>förslagsvis</i>	121 600
	Summa kr. 638 000

c) till *Statens skola för scenisk utbildning i Malmö: Avlöningar* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 638 000 kr.;

d) till *Statens skola för scenisk utbildning i Malmö: Omkostnader* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 201 000 kr.;

V. att riksdagen må bemyndiga Kungl. Maj:t att fatta de beslut och vidtaga de åtgärder i övrigt som erfordras för förslagets genomförande.

6:o) **Teater- och orkesterrådet.** Kungl. Maj:t har i propositionen nr 66 (s. 66—75) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1964/65 anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kr.

Departementschefen har anfört huvudsakligen följande.

Det år 1935 inrättade teaterrådet utövar enligt sin instruktion inseende över det statsunderstödda teaterväsendet i riket. Det har i huvudsak kommit att

fungera som remissinstans på teaterns område. Därutöver äger rådet självständigt fördela vissa medel till stöd åt enskild teaterverksamhet i landsorten och till nordiskt teaterutbyte — för närvarande 280 000 kr. Rådet består av ordförande och fem ledamöter. Därjämte finns vid rådet en sekreterare med bisysselarvode.

Den arbetsgrupp inom ecklesiastikdepartementet, som avgivit förslag angående formerna för statligt stöd till stadsteatrar och därmed likställda teatrar och som även haft i uppdrag att överväga teaterrådets framtida uppgifter och organisation, har framlagt förslag om att ersätta det nuvarande teaterrådet med ett nytt organ, teater- och orkesterrådet.

Den utveckling av teaterväsendet, som skett sedan teaterrådet tillkom, framgår bl. a. därav, att det statliga teaterstödet ökat från 1,8 miljoner kr. år 1934 till 27,4 miljoner kr. för 1962/63. Härigenom har ökade anspråk, inte minst i administrativt hänseende, kommit att ställas på teaterrådet, vilka rådet nu saknar resurser för att fylla.

Uppgifterna för det nya organet föreslås utvidgade även till orkesterområdet. Gruppen har utgått ifrån att teater- och orkesterrådet skall överta Musikaliska akademins uppgifter som tillsyns- och remissmyndighet för den statsunderstödda yrkesmässiga orkesterverksamheten samt även svara för den inspektion av orkestrarna, som nu åvilar akademien.

Även på teaterområdet har nya arbetsuppgifter aktualiserats som gruppen anser bör åvila teater- och orkesterrådet. Gruppen nämner här förslaget om att rådet skall vara tillsynsmyndighet för de tre planerade skolorna för scenisk utbildning. Vidare utgår gruppen från att rådets uppgifter kommer att öka med anledning av föreliggande förslag till omläggning av formerna för det statliga teaterstödet. Större krav kommer i samband därmed att ställas på teaterrådets granskning av de kungl. teaternas och turnéteaternas anslagsäskanden och statförslag. I sitt förslag om fortsatt stöd åt stadsteatrar och därmed likställda teatrar har gruppen förutsatt, att teaterrådet skulle handha medelstilledningen och vara beredande instans när det gäller omprövning av teaternas bidragsunderlag.

Förutom att rådet på sitt verksamhetsområde skall ha till uppgift att vara remissorgan och beredande instans bör rådet enligt gruppen få sådana resurser att det kan åta sig betydande uppgifter som planerings- och utredningsorgan.

Gruppen föreslår en sådan sammansättning av teater- och orkesterrådet att det gemensamt skall kunna handlägga frågor inom hela sitt verksamhetsområde. I fråga om rådets administrativa resurser föreslås en betydande förstärkning. Om de uppgifter, som enligt förslaget skall tilldelas rådet, skall kunna skötas på ett tillfredsställande sätt och med tillräcklig kontinuitet anser gruppen det nödvändigt att rådet förfogar över ett fast sekretariat omfattande en tjänsteman i byråchefs ställning och ett biträde.

Under teaterrådets snart trettioåriga verksamhetstid har utvecklingen på teaterområdet kännetecknats av en mycket betydande expansion, som varit särskilt markant under senare tid. Detta kommer även till uttryck i den kraftiga ökningen av det statliga stödet till teaterverksamheten. På teaterutbildningens område har i den förevarande propositionen framlagts förslag, som innebär att staten åtager sig ansvaret för skådespelarutbildningen, något som även innebär nya administrativa uppgifter. Erfarenheterna visar, att staten på detta område är betjänt av ett råd med uppgift som remiss- och tillsynsorgan och som beredande och samordnande instans. Med den omfattning, som verksamheten numera fått är det emellertid uppenbart, att ett organ med dessa uppgifter behöver

betydligt större resurser än det nuvarande teaterrådet. Jag är därför ense med arbetsgruppen om att teaterrådet fr. o. m. nästa budgetår bör ersättas med ett nytt organ med betydligt förbättrade resurser.

Jag delar arbetsgruppens uppfattning, att det nya organets verksamhetsområde bör utvidgas till att gälla även den statsunderstödda yrkesmässiga orkesterverksamheten. I de avseenden det här främst gäller, nämligen beredningen av anslagsfrågor och bedömningen av administrativa och organisatoriska frågor, torde teaternas och yrkesorkestrarnas problem vara så likartade att en samordnad handläggning på detta plan av dessa frågor är både fördelaktig och rationell. Däremot bör det nya organet inte anförtros den inspektion av orkesterverksamheten i konstnärligt avseende, som Musikaliska akademien svarar för och även i fortsättningen bör handha.

Det nya organet bör benämnas teater- och orkesterrådet. Den av gruppen föreslagna sammansättningen av rådet kan jag i stort sett godtaga.

Teater- och orkesterrådet bör enligt min mening vara remiss- och tillsynsorgan samt beredande och samordnande instans i de frågor, som faller inom rådets verksamhetsområde, dvs. ha i huvudsak administrativa och tekniska uppgifter.

Rådet bör även kunna medverka i det planerings- och utvecklingsarbete som erfordras på detta område, även om tyngdpunkten i arbetet bör ligga på departementsplanet. Detsamma bör gälla i fråga om rationaliseringsfrågor inom teater- och orkesterverksamheten, vilka såsom arbetsgruppen påpekat, måste ägnas ökad uppmärksamhet, allteftersom det statliga engagemanget ökar.

Arbetsuppgifterna för det föreslagna teater- och orkesterrådet kommer att bli betydande även med den begränsning av rådets funktioner, som jag här förordar. Rådet bör vara tillsyns- och inspektionsmyndighet för de föreslagna tre skolorna för scenisk utbildning. Under skolornas uppbyggnadsperiod kommer denna uppgift att bli särskilt arbetskrävande. Rådet bör ha till sitt förfogande en särskild inspektör för skolorna. Vidare bör nämnas, att rådet skall handha medelstilledningen enligt de nya bidragsgrunder, som föreslagits för stadsteatrar och därmed likställda teatrar. Den omprövning av teaternas bidragsunderlag, som bör kunna ske i princip vart tredje år, skall beredas och föreslås av rådet.

För att effektivt kunna fullgöra sina uppgifter bör teater- och orkesterrådet få fullgoda administrativa resurser. Jag kan dock inte fullt ut biträda gruppens förslag i fråga om organisationen av rådets sekretariat. I stället för den föreslagna byråchefstjänsten förordar jag, att medel utöver de av arbetsgruppen beräknade ställs till rådets förfogande för anställning av experter och tillfällig arbetskraft. Däremot biträder jag förslaget om att tillföra rådet en kvalificerad biträdestjänst och beräknar i enlighet härmed medel för en tjänst som kansli-skrivare i lönegrad Ae 11.

Arvoden till av rådet utsedd inspektör för utbildningsanstalterna torde få fastställas av Kungl. Maj:t.

Arbetsgruppens beräkningar av kostnaderna för bl. a. arvoden, resor och expenser anser jag mig böra godtaga. Engångsutgifter för erforderlig anskaffning av inventarier och kontorsmateriel m. m. anser jag böra kunna bestridas inom ramen för den medelsanvisning, som jag i det följande kommer att föreslå.

Medel för rådets verksamhet torde böra anvisas under ett särskilt förslagsanslag under riksstatens åttonde huvudtitel, benämnt Teater- och orkesterrådet. De sammanlagda kostnaderna för nästa budgetår för de ändamål jag nyss angivit uppskattar jag till 130 000 kr.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag och har i huvudsak icke funnit anledning till erinran mot vad departementschefen anfört. Utskottet har emellertid uppmärksammat — något som även berörts i motionerna I: 710 och II: 866 — att det nya teater- och orkesterrådet enligt vad departementschefen angivit skall få tillgång till experter och tillfällig arbetskraft, medan frågan om ledningen av rådets sekretariat lämnats helt öppen. Det nuvarande teaterrådet förfogar över en av Kungl. Maj:t utsedd arvodesavlönad sekreterare. Utskottet förutsätter att det nya teater- och orkesterrådets kansliorganisation kommer att underställas Kungl. Maj:ts prövning och att därvid den för rådets verksamhet betydelsefulla sekreterarfrågan erhåller en tillfredsställande lösning.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Teater- och orkesterrådet* för budgetåret 1964/65 å driftbudgeten under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 130 000 kr.

Stockholm den 12 maj 1964

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÄNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit
från första kammaren: herr Gillström, fröken Andersson, herrar Einar Persson, Axel Johannes Andersson, Fritz Persson, Rikard Svensson, fru Wallentheim, herrar Bengtson, Per Jacobsson, Mårtensson, Bertil Petersson, Källqvist, Wååg, Per Petersson och Sundin; samt
från andra kammaren: herrar Staxäng, Petterson i Degerfors, Gustafsson i Stockholm, Karlsson i Olofström, Svensson i Stenkyrka, Blidfors, Almgren, Nilsson i Göingegården, Andreasson, Eliasson i Sundborn, Svensson i Ljungskile, fröken Olsson, herrar Arvidson, Nelander och Källstad.

Reservation

vid *punkten 2* (Bidrag till de kungl. teatrarna) av herr Nilsson i Göingegården.